

- Rješenje broj 03-06-3-1066/06-V od 16.06.2009. na ime **Duran Balić**;
- Rješenje broj 03-06-3-1318/07-V od 13.03.2009. na ime **Boro Đolo**;
- Rješenje broj 03-06-3-346/06-V od 06.03.2009. na ime **Ismet Leto**;
- Rješenje broj 01-06-3-19-162/15 od 09.02.2015. na ime **prim. dr. sci. Zoran Trninić**;
- Rješenje broj 01-06-3-1078-550/11 od 14.11.2012. na ime **Ivan Boban**;
- Rješenje broj 01-06-3-1078-549/11 od 31.12.2012. na ime **Ivan Boban**;
- Rješenje broj 01-06-3-1078-514/11 od 06.08.2012. na ime **Damljan Sabljic**;
- Rješenje broj 01-06-3-1078-119/11 od 14.11.2012. na ime **Gordan Soldo**;
- Rješenje broj 01-06-3-1078-348/11 od 14.11.2012. na ime **Karmela Božić**;
- Rješenje broj 01-06-3-1078-153/11 od 14.11.2012. na ime **mr Branimir Arapović**;
- Rješenje broj 01-06-3-1078-152/11 od 14.11.2012. na ime **Dalibor Milićević**;
- Rješenje broj 01-06-3-1078-53/11 od 27.11.2012. na ime **Denis Petrić**;
- Rješenje broj 01-06-3-187-303/15 od 23.05.2016. na ime **Marijan Antunović**;
- Rješenje broj 01-06-3-19-292/15 od 16.02.2015. na ime **Sanja Bulić**;
- Rješenje broj 01-06-3-187-309/15 od 15.12.2015. na ime **Danijela Raić**;
- Rješenje broj 01-06-3-19-487/15 od 15.04.2015. na ime **Ante Čorić**;
- Rješenje broj 03-06-3-761 /06-V od 15.05.2009. na ime **Ivan Tomas**;
- Rješenje broj 03-06-3-681/06-V od 15.05.2009. na ime **Bojan Petrić**.

Dosadašnji st. 2, 3 i 4. postaju st. 3, 4. i 5.

Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja i objavit će se u "Službenim novinama Federacije BiH".

Broj 02-49-379/18-1

18. ožujka/marta 2025. godine
Sarajevo

Ministar
Vedran Škobić, v. r.

USTAVNI SUD FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

512

Ustavni sud Federacije Bosne i Hercegovine, odlučujući po predloženom ustavnom pitanju Kantonalnog suda u Sarajevu u vezi sa utvrđivanjem ustavnosti člana 2. tačka 3. i "člana 21. Tarifni broj 3." Zakona o komunalnim taksama, te člana 2. tačka c) i člana 5. Tarifni broj 3. Odluke o visini komunalnih taksa, na osnovu člana IV.C.3.10. (4) i člana IV.C.3.11. Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, na sjednici Suda bez javne rasprave održanoj dana 18.2.2025. godine, donio je:

PRESUDU

Utvrđuje se da član 2. tačka 3. i član 23. Tarifni broj 3. Zakona o komunalnim taksama ("Službene novine Kantona Sarajevo", br.: 14/06-Prečišćeni tekst, 34/07, 2/08, 31/12, 36/12 i 28/18), u vrijeme važenja nisu bili u skladu sa Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine.

Utvrđuje se da član 2. tačka c) i član 5. Tarifni broj 3. Odluke o visini komunalnih taksa ("Službene novine Kantona Sarajevo",

br.: 7/13 i 2/19), u vrijeme važenja nisu bili u skladu sa Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine.

Presudu objaviti u "Službenim novinama Federacije BiH" i "Službenim novinama Kantona Sarajevo".

Obrazloženje

1. Podnosilac zahtjeva i predmet zahtjeva

Kantonalni sud u Sarajevu (u daljem tekstu: podnosilac zahtjeva) dana 20.12.2023. godine predočio je Ustavnom sudu Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Ustavni sud Federacije), ustavno pitanje u vezi sa utvrđivanjem ustavnosti člana 2. tačka 3. i člana 21. Tarifni broj 3. Zakona o komunalnim taksama (u daljem tekstu: osporene odredbe Zakona, odnosno osporeni Zakon) i člana 2. tačka c) i člana 5. Tarifni broj 3. Odluke o visini komunalnih taksa (u daljem tekstu: osporene odredbe Odluke, odnosno osporena Odluka).

U smislu člana IV.C.3.10.(4) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, podnosilac zahtjeva je lice ovlašteno za predočavanje ustavnog pitanja Ustavnom sudu Federacije.

2. Stranke u postupku

U skladu sa članom 39. stav 2. Zakona o postupku pred Ustavnim sudom Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br.: 6/95 i 37/03), stranke u ovom ustavnosudskom predmetu su: podnosilac zahtjeva, potom "AMONIQ" d.o.o. Zenica i Federalno ministarstvo finansija/Federalno ministarstvo financija kao stranke u sudskom postupku pred podnosiocem zahtjeva, te Skupština Kantona Sarajevo i Opštinsko vijeće Centar, kao donosioci osporenih opštih akata.

3. Bitni navodi zahtjeva

Prema navodima zahtjeva, pred podnosiocem zahtjeva je u toku upravni spor broj 09 0 U 045485 23 U, pokrenut po tužbi "AMONIQ" d.o.o. Zenica, protiv Rješenja tuženog Federalnog ministarstva finansija/Federalnog ministarstva financija, broj 03-15-1103/18 (OP) od 29.9.2023. godine u upravnoj stvari ponovnog razreza komunalne takse za držanje sredstava (aparata, uređaja i opreme) za igre na sreću za 2011., 2012. i 2013. godinu, u ukupnom iznosu od 189.000,00 KM.

U toku postupka u predmetnom upravnom sporu, kako navodi podnosilac zahtjeva, punomoćnik tužioca predložio je da se pred Ustavnim sudom Federacije "pokrene postupak za ocjenu ustavnosti" u kojem bi se utvrdilo da li su osporene odredbe Zakona i osporene odredbe Odluke u saglasnosti sa Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine. Taj prijedlog, kako je u zahtjevu navedeno, podnosilac "smatra osnovanim, cijeneći da postoji mogućnost" da osporene odredbe Zakona i osporene odredbe Odluke nisu saglasne sa Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine.

Podnosilac zahtjeva ukazuje na to da je u tarifnim odredbama osporenog Zakona propisano da se komunalna taksa plaća za "držanje odnosno korištenje" sredstava za igre na sreću i to na godišnjem nivou, po komadu sredstva, odnosno uređaja ili aparata. Istovremeno, navodi da i osporena Odluka sadržava iste odredbe, kojim se razrađuju odredbe osporenog Zakona i da se istom takođe utvrđuje obaveza plaćanja komunalne takse za držanje odnosno korištenje sredstava za igru po komadu, a da se razrezivanje i plaćanje vrši jednom godišnje. S tim u vezi ističe da je u sličnim predmetima Ustavni sud Federacije već odlučivao svojim presudama br.: U-22/19 od 24.9.2020. godine ("Službene novine Federacije BiH", broj 78/20), U-47/19 od 24.9.2020. godine ("Službene novine Federacije BiH", broj 78/20), U-29/22 od 18.4.2023. godine ("Službene novine Federacije BiH", broj 39/23) i drugim. Pozivajući se na navedene presude ističe, da je Ustavni sud Federacije već zauzeo stajalište da ovakva novčana davanja, s obzirom na to da se plaćaju periodično, zapravo predstavljaju parafiskalne namete za čije utvrđivanje jedinice lokalne samouprave nemaju zakonsko ovlaštenje. Pored toga, kako dalje

ističe podnositelj zahtjeva, obaveza plaćanja ovakvih komunalnih taksi protivna je i Ustavu Federacije Bosne i Hercegovine, s obzirom da odredbe propisa koje ih utvrđuju nisu u skladu sa ustavnim pravom na jednakost pred zakonom, jer se njima izdvajaju i obavezuju na plaćanje samo pojedine grupe privrednih subjekata na tržištu, a ne i svi ostali. Kako dalje dodaje, pored toga što se primjenom osporenih odredaba Zakona i osporenih odredaba Odluke stvara opšta nejednakost privrednih subjekata, ona se dalje nastavlja i unutar grupe privrednih subjekata koji su dužni plaćati komunalnu taksu, s obzirom da te odredbe utvrđuju različitu visinu plaćanja komunalne takse. Na taj način, u stvarnosti dolazi do velike razlike unutar kruga obaveznika primjene osporenih odredaba Zakona i osporenih odredaba Odluke. Na kraju ističe da smatra da su osporene odredbe Zakona i osporene odredbe Odluke suprotne odredbama "člana II/4. Ustava Bosne i Hercegovine, kao i članu 14. Evropske konvencije o ljudskim pravima te odredbama Protokola 1.", pa predlaže Ustavnom sudu Federacije da donese presudu kojom će utvrditi da Zakon o komunalnim taksama ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 14/06 - prečišćeni tekst, 34/07, 2/08, 31/12, 36/12 i 28/18) i Odluka o visini komunalnih taksa ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 7/13) "u navedenom dijelu" nisu u skladu sa Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine.

4. Bitni navodi odgovora na zahtjev

Ustavni sud Federacije je aktom broj U-61/23 dana 12.4.2024. i 1.8.2024. godine, a u skladu sa članom 16. Zakona o postupku pred Ustavnim sudom Federacije Bosne i Hercegovine, zatražio od "AMONIQ" d.o.o. Zenica, Federalnog ministarstva finansija/Federalnog ministarstva finansija, Skupštine Kantona Sarajevo i Opštinskog vijeća Centar, da kao stranke u postupku dostave odgovore na navode iz zahtjeva podnosioca.

4.1. U svom odgovoru od 7.5.2024. godine, punomoćnik Mirzeta Duljković, advokat iz Sarajeva, koja zastupa tužioca u upravnom sporu koji se vodi pred podnosiocem zahtjeva, ističe da se slaže sa podnosiocem zahtjeva u smislu da je potrebno ocijeniti ustavnost osporenih odredaba Zakona i osporenih odredaba Odluke pred Ustavnim sudom Federacije. Argumentacija iznesena u odgovoru može se sažeti u sljedećim tvrdnjama:

- da se primjenom osporenih odredaba Zakona i osporenih odredaba Odluke u stvarnosti uvodi obaveza oporezivanja stalnih sredstava za rad, s obzirom da se novčana naknada koja se plaća pod režimom predmetne takse odnosi na "sredstva za igru", odnosno na automate i uređaje nad čijom se direktnom upotrebom ostvaruje osnovna djelatnost tužioca u upravnom sporu;
- da su donošenjem i primjenom osporenih odredaba Zakona i Odluke njihovi donosioci ušli u normativnu oblast isključive nadležnosti Federacije Bosne i Hercegovine koja je i donositelj Zakona o igrama na sreću;
- da je visina novčanog davanja proizašlog iz primjene osporenih odredaba Zakona i Odluke znatno veća od same vrijednosti tako oporezovane opreme;
- da su donosioci osporenih odredaba Zakona i Odluke njihovom primjenom uveli obavezu plaćanja novčanih obaveza samo jednom krugu privrednih subjekata koji se bave samo jednom vrstom djelatnosti, na koji način ih u stvarnosti diskriminiraju naspram svih ostalih privrednih subjekata na tržištu;
- da u stvarnosti naplata taksi proizašlih iz osporenih odredaba Zakona i Odluke nije zasnovana na bilo kakvoj protuusluži organa vlasti koju pruža obavezniku njenog plaćanja, a što je suština pravnog instituta takse;

- i da se primjenom osporenih odredaba Zakona i Odluke stvara diskriminacija subjekata na koje se odnosi te faktički uvodi nezakonita obaveza dvostrukog oporezivanja privrednih subjekata.

Osim toga, ističe da stajališta iznesena u odgovoru u potpunosti korespondiraju sa stavovima Ustavnog suda Federacije istaknutim u presudama ovog Suda br.: U-47/19 od 24.9.2020. godine, U-22/19 od 24.9.2020. godine, te U-29/22 od 18.4.2023. godine, prilikom čega i navodi dijelove navedenih presuda u onim segmentima koje smatra relevantnim za odlučivanje ovog suda.

Na kraju, predlaže da Ustavni sud Federacije donese presudu kojom će utvrditi da osporene odredbe Zakona i osporena odredba Odluke nisu u skladu sa Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine.

4.2. U odgovoru, odnosno izjašnjenju koje je 13.5.2024. godine dostavilo Federalno ministarstvo finansija/Federalno ministarstvo finansija ističe se da Federacija Bosne i Hercegovine ima isključivu ustavnu nadležnost u sferi fiskalne politike, te donošenja propisa o finansijama i finansijskim institucijama Federacije. Posebno se ukazuje na uvažavanje stavova koje je Ustavni sud Federacije zauzeo u nizu svojih presuda koje se odnose na osporavanje odredbi relevantnih zakona i odluka o taksama. U prilog tome se navode, pa i citiraju dijelovi obrazloženja iz Presude ovog suda broj U-47/19 od 24.9.2020. godine ("Službene novine Federacije BiH", broj 78/20). Dalje, ukazuju da je članom 13. stav 1. tačka c) i stav 4. Zakona o pripadnosti javnih prihoda u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br.: 22/06, 43/08, 22/09, 35/14, 94/15 i 17/22), data mogućnost jedinicama lokalne samouprave da u tačno određenim slučajevima donose propise kojima se uređuju naknade i takse, ali ne i porezi, odnosno bilo koje druge vrste prihoda koji ne spadaju u kategoriju prihoda za koje su im data ovlaštenja. Nadalje, na osnovu svojih ustavnih nadležnosti kantonalne skupštine su donijele svoje zakone o komunalnim djelatnostima, te su istima uredile način obavljanja i finansiranja komunalne privrede kao i ostala pitanja u pogledu svrsishodnog obavljanja komunalnih djelatnosti. Slijedom navedenog osnovano se postavlja pitanje da li se predmetnim postupanjem, u smislu dvostrukog regulisanja komunalnih naknada čini povreda člana 1. Protokola broj 1 uz Evropsku konvenciju o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda i člana II/3. k) Ustava Bosne i Hercegovine, odnosno povreda prava na imovinu obaveznika plaćanja komunalnih taksi za držanje aparata za igre na sreću, pri čemu njihov karakter, osim što je evidentno da nema karakteristike takse u svojoj naravi, nije uopšte određen propisima kojima se utvrđuje njihova naplata, niti je istim propisima utvrđena njihova namjena, pa obaveznik plaćanja faktički nije upoznat sa razlogom njegovog terećenja, odnosno razlozima miješanja u njegovu imovinu i koji je javni interes takvog postupanja.

4.3. Skupština Kantona Sarajevo je dana 14.5.2024. godine, Ustavnom sudu Federacije dostavila odgovor na zahtjev, koji je utvrdila Zakonodavno-pravna komisija te Skupštine. U odgovoru se citiraju osporene odredbe Zakona i osporene odredbe Odluke i ističe da je osporenim odredbama Zakona propisan razrez komunalnih taksa za držanje sredstava za igru (bilijar, automati, fliperi, video igre, pikado, aparati za posebne igre na sreću) a ne priređivanje igara na sreću koje je, po njihovom mišljenju, regulisano Zakonom o igrama na sreću ("Službene novine Federacije BiH", br.: 48/15 i 60/15). Smatraju da je zahtjev podnosioca neosnovan i da se osporenim odredbama Zakona ne narušava pravo poreznih obveznika na jednakost pred zakonom kako je to propisano članom II.A.2.(1) c) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine.

Na kraju odgovora ističu da je donošenjem Zakona o komunalnim taksama ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 8/22) prestao da važi Zakon o komunalnim taksama ("Službene

novine Kantona Sarajevo", br.: 14/06, - Prečišćeni tekst, 34/07, 2/08, 31/12, 36/12 i 28/18).

4.4. Opštinsko vijeće Opštine Centar je dana 15.8.2024. godine dostavilo traženi odgovor posredstvom Službe za privredu i poslovne prostore Opštine Centar. U odgovoru se najprije ističe, da je u članu 3. osporenog Zakona propisano da se "visina takse po predmetima i uslugama za čije korištenje se plaća taksa" utvrđuje opštinskim odlukama, s tim da visina istih ne može biti veća od visine utvrđene u Tarifi komunalnih taksi koja je sastavni dio osporenog Zakona. S tim u vezi navodi se da je Opštinsko vijeće Centar, polazeći od osporenog Zakona i u skladu s njim, na svojoj sjednici održanoj dana 31.1.2013. godine donijelo osporenu Odluku.

Nadalje se ukazuje na Presudu Ustavnog suda Federacije broj U-37/19 od 28.11.2020. godine, kojom je utvrđeno da tarifni broj 1. stav 1. osporenog Zakona nije u skladu sa Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine. Kako u odgovoru stoji "cijeneći sadržaj gore navedene presude" Skupština Kantona Sarajevo je donijela Zakon o komunalnim taksama ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 8/22), čijim je stupanjem na snagu (25.2.2022. godine), osporeni Zakon prestao da važi. Sljedstveno tome je i Opštinsko vijeće Centar donijelo Odluku o utvrđivanju kriterija i visine komunalnih taksa na području Opštine Centar Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 17/22), čijim je stupanjem na snagu prestala da važi osporena Odluka.

Predlaže se da Ustavni sud Federacije donese rješenje kojim se "odbacuje zahtjev za ocjenu ustavnosti člana 2. tačka c) i člana 5. tarifni broj 3. osporene Odluke", jer osporeni akt nije na snazi.

Supsidijarno se predlaže da Ustavni sud Federacije donese presudu kojom se zahtjev odbija, te se utvrđuje da je osporena Odluka u skladu sa Ustavom Federacije.

4. Relevantno pravo

A. Ustav Federacije Bosne i Hercegovine

Član IV.C.3.10. (4)

Ustavni sud odlučuje i o ustavnim pitanjima koja mu predoči Vrhovni sud ili neki kantonalni sud a koja se pojave u toku postupka pred tim sudom.

Član IV.C.3.11.

Kad Vrhovni sud, ili kantonalni sud, u toku postupka koji se vodi pred sudom, smatraju da odgovarajući zakon nije u skladu sa ovim ustavom, obustavit će postupak i predočiti predmet Ustavnom sudu u skladu sa članom IV.C.10. (3).

Član III.4. 1)

Kantoni imaju sve nadležnosti koje nisu izričito povjerene federalnoj vlasti. Posebno su nadležni za:

- 1) finansiranje djelatnosti kantonalne vlasti ili njenih agencija oporezivanjem, zaduživanjem ili drugim sredstvima.

Član VI.4. c)

Opštinsko vijeće:

- c) donosi druge propise u izvršavanju opštinskih nadležnosti;

B. Zakon o pripadnosti javnih prihoda u Federaciji Bosne i Hercegovine

("Službene novine Federacije BiH", br. 22/06, 43/08, 22/09, 35/14, 94/15 i 17/22)

Član 3.

Raspodjela javnih prihoda

Javni prihodi, u smislu ovog Zakona, raspodjeljuju se između Federacije, kantona i jedinica lokalne samouprave, a služe za finansiranje funkcija Federacije, Direkcije za ceste Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Direkcija za ceste), kantona i jedinica lokalne samouprave.

Raspodjela ovih sredstava utvrđuje se i iskazuje u budžetu: Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Budžet Federacije), Direkcije za ceste, kantona i jedinica lokalne samouprave.

Član 13. stav 1. tačka c) i stav 4.

Učešće jedinica lokalne samouprave u ostalim javnim prihodima

Pored udjela u raspodjeli prihoda iz člana 6. ovog Zakona, jedinicama lokalne samouprave pripadaju i drugi javni prihodi kako slijedi:

- c) naknade i takse u skladu sa propisima jedinica lokalne samouprave;

Opštinska vijeća donose propise kojima se utvrđuje visina naknada po osnovu korištenja i uređenja zemljišta, kao i visina drugih naknada, novčanih kazni i taksi u njihovoj nadležnosti.

C. Zakon o principima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine

("Službene novine Federacije BiH", br.: 49/06 i 51/09)

Član 8. stav 3. alineja 20.

U vlastite nadležnosti jedinice lokalne samouprave posebno spadaju:

- donošenje propisa o porezima, naknadama, doprinosima i taksama iz nadležnosti jedinice lokalne samouprave;

Član 13. stav 1. i stav 2. alineja 4.

Organ odlučivanja jedinice lokalne samouprave je opštinsko vijeće u opštini, a gradsko vijeće u gradu (u daljem tekstu: vijeće).

Vijeće u okviru svojih nadležnosti:

- donosi propise o porezima, taksama, naknadama i doprinosima jedinice lokalne samouprave u skladu sa zakonom;

Član 36.

U zakonom propisanim okvirima, jedinice lokalne samouprave donose propise o naknadama i taksama, kao i provedbene propise o oporezivanju.

Član 37. stav 1. tačka a) alineje 1. i 2.

Jedinicama lokalne samouprave pripadaju prihodi:

a) vlastiti prihodi:

- porezi za koje jedinice lokalne samouprave samostalno određuju stopu u skladu sa zakonom,
- lokalne takse i naknade čije iznose utvrđuje vijeće u skladu sa zakonom,

D. Zakon o igrama na sreću

("Službene novine Federacije BiH", broj 48/15)

Član 1.

Predmet zakona

Ovim zakonom uređuju se: uslovi, način i subjekti priređivanja igara na sreću, vrste igara na sreću, osnovni principi, postupak za izdavanje i oduzimanje odobrenja za priređivanje posebnih igara na sreću, pravila i raspoređivanja prihoda od igara na sreću, osnivanje, oblik organizovanja, organi upravljanja i rukovođenje Lutrijom Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Lutrija BiH), naknada za priređivanje igara na sreću i naknade od uplata za učešće u igrama na sreću, priređivanje igara na sreću putem interneta, nadzor, kazne za prekršaje i druga pitanja od značaja za igre na sreću u Federaciji Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Federacija).

Priređivanje igara na sreću na teritoriji Federacije realizuje se putem Lutrije BiH i pravnih lica registrovanih za priređivanje igara na sreću.

Član 7. stav 1.

Raspodjela dijela prihoda po osnovi naknada od igara na sreću

Prihodi ostvareni po osnovu naknada za priređivanje igara na sreću prihod su Federacije.

Član 8.

Priređivanje igara

Priređivanje igara na sreću je isključivo pravo Federacije, ako ovim zakonom nije drugačije određeno.

Pravo priređivanja igara na sreću iz člana 4. ovog zakona Federacija prenosi na Lutriju BiH, kojoj za priređivanje nije potrebno posebno odobrenje Ministarstva.

Druga pravna lica, registrovana za priređivanje igara na sreću na teritoriji Federacije, mogu pod uslovima predviđenim ovim zakonom, na osnovu odobrenja Ministarstva, priređivati igre iz člana 4. stav 3. ovog zakona.

Član 16.

Zabavne igre

Zabavne igre (pod kojima se smatraju igre na računarima, igraćim konzolama, simulatorima, automatima za video igre, fliperima, bilijarima i drugim sličnim automatima koji se stavljaju u pogon pomoću kovanog novca, žetona ili uz naplatu, a kojima igrač ne može ostvariti dobitak u novcu, stvarima ili pravima) nisu igre na sreću u smislu ovog zakona.

Član 54.

Pravo priređivanja

Posebne igre na sreću u kasinima može priređivati:

- 1) Lutrija BiH pod uslovima predviđenim ovim zakonom,
- 2) Privredna društva registrovana za posebne igre na sreću sa sjedištem na teritoriji Federacije, koja se upisuju u sudski registar za obavljanje djelatnosti posebnih igara na sreću u kasinima, na osnovu ovog zakona i odobrenja Ministarstva.

Na privredna društva iz stava 1. ovog člana primjenjuju se odredbe Zakona o privrednim društvima ako ovim zakonom nije drugačije uređeno.

Član 73.

Priređivači iz člana 54. stav 1. tačka 2. ovog zakona plaćaju jednokratnu naknadu za izdavanje odobrenja za priređivanje igara na sreću u kasinu u iznosu od 500.000,00 KM.

Naknada za produženje važenja odobrenja iznosi 200.000,00 KM.

Dokaz o uplati naknade iz st. 1. i 2. ovog člana dostavlja se prilikom podnošenja zahtjeva za izdavanje odnosno produženje odobrenja.

Član 74. st. 1., 2., 3. i 12.

Priređivači iz člana 54. stav 1. tačka 2. ovog zakona plaćaju godišnju naknadu po jednom kasinu u iznosu od 100.000,00 KM.

Naknada iz stava 1. ovog člana plaća se najkasnije do kraja godine za koju se ista plaća.

Svi priređivači igara na sreću u kasinima dužni su plaćati mjesečnu naknadu od prihoda igara na sreću koje priređuju. Mjesečna naknada za priređivanje igara u kasinima iznosi 5% od osnovice za obračun naknade iz stava 4. ovog člana, a uplaćuje se u korist budžeta Federacije, najkasnije desetog dana u tekućem mjesecu za prethodni mjesec.

Naknada iz stava 3. ovog člana plaća se za prethodni mjesec, najkasnije do 10-og u mjesecu za prethodni mjesec.

Član 75.

Vrsta i obim kladioničkih igara

Kladioničke igre su posebne igre na sreću u kojima sudionici (igrači) u skladu sa pravilima igre pogađaju ishode različitih sportskih i drugih događaja sa neizvjesnim rezultatom kao što su:

- 1) klađenje na rezultate pojedinačnih ili grupnih sportskih takmičenja,
- 2) klađenje na uspjeh plesnih, pjevačkih, muzičkih i sličnih takmičenja,
- 3) ostale neizvjesne događaje prema ponudi priređivača uz odobrenje Ministarstva.

Vrste i obim posebnih igara na sreću klađenja, kao i promjenu istih, odobrava Ministarstvo.

Član 76.

Pravo priređivanja

Kladioničke igre mogu priređivati:

- 1) Lutrija BiH pod uslovima utvrđenim ovim zakonom,
- 2) Privredna društva sa sjedištem na teritoriji Federacije, koja se upisuju u sudski registar za obavljanje djelatnosti kladioničkih igara, na osnovu ovog zakona i odobrenja Ministarstva.

Član 91.

Naknade

Za izdavanje odobrenja za priređivanje kladioničkih igara na sreću priređivač iz člana 76. stav 1. tačka 2. ovog zakona plaća sljedeće naknade:

- 1) za izdavanje odobrenja za rad - 150.000,00 KM;
- 2) za produženje važenja odobrenja iznosi - 50.000,00 KM;
- 3) za otvaranje svakog novog uplatnog mjesta - 10.000,00 KM;
- 4) za preseljenje uplatnog mjesta na novu lokaciju na teritoriju druge opštine - 5.000,00 KM.

Dokaz o uplati naknade iz stava 1. tač. 1. do 4. ovog člana, dostavlja se prilikom podnošenja zahtjeva za izdavanje odnosno produženje odobrenja.

Član 92.

Osim naknada iz člana 92. ovog zakona, priređivač iz člana 76. stav 1. tačka 2. ovog zakona ima obavezu plaćanja naknade za postavljanje uređaja za priređivanje klađenja koji koristi sistem RNG iz člana 78. stav 1. ovog zakona, u iznosu od 300,00 KM mjesečno po svakom uplatnom mjestu.

Naknadu iz stava 1. ovog člana plaćaju se najkasnije do 10-og u tekućem mjesecu za prethodni mjesec, računajući od dana dobivanja odobrenja za instaliranje uređaja.

Priređivači su dužni prilikom svake uplate za sudjelovanje u igrama klađenja na događaje iz člana 75. ovog zakona, da na ime naknade za priređivanje igara na sreću klađenja, na teret igrača obustave 5% od svake pojedinačne uplate igrača.

Sredstva obustavljena na ime naknade iz stava 3. ovog člana, u iznosu od 5% od osnovice koju čini zbir svih pojedinačnih uplata koje u toku mjeseca uplaćuju igrači na uplatnim mjestima putem terminala i putem SMS-a, prema pravilima igre odobrenim od Ministarstva, priređivači su dužni uplatiti u korist budžeta Federacije BiH.

Naknada iz stava 4. ovog člana plaća se najkasnije do 10-og u mjesecu za prethodni mjesec.

Zabranjen je obračun i naplata bilo koje vrste manipulativnih troškova prilikom zaprimanja uplata igrača na uplatnim mjestima i terminalima.

Član 94.

Igre na sreću automatima i pravo priređivanja

Igre na sreću na automatima mogu priređivati:

- 1) Lutrija BiH pod uslovima utvrđenim ovim zakonom,
- 2) Privredna društva sa sjedištem na teritoriji Federacije, koja se upisuju u sudski registar za obavljanje djelatnosti igara na sreću na automatima, na osnovu ovog zakona i odobrenja Ministarstva.

Igre na sreću na automatima mogu se pod uslovima propisanim ovim zakonom, priređivati i sezonski u neprekidnom

razdoblju od najmanje četiri do najviše šest mjeseci u jednoj kalendarskoj godini, i to najviše u dva automat kluba.

Član 106.

Za izdavanje odobrenja za priređivanje igara na sreću na automatima prilikom otvaranja prvog posebnog automat kluba priređivač iz člana 95. stav 1. tačka 2. plaća naknadu u iznosu od 150.000,00 KM.

Za otvaranje svakog novog posebnog automat kluba plaća se naknada u iznosu 100.000,00 KM.

Naknada za produženje važenja odobrenja iznosi 25.000,00 KM.

Dokaz o uplati naknade iz st. 1., 2. i 3. ovog člana dostavlja se prilikom podnošenja zahtjeva za izdavanje odnosno produženje odobrenja.

Član 107.

Osim naknada iz člana 107. ovog zakona, priređivači iz člana 95. stav 1. tačka 2. ovog zakona plaćaju naknade za svaki postavljeni automat 1.000,00 KM po automatu.

Svi priređivači igara na sreću na automatima su dužni u korist budžeta Federacije BiH uplatiti i mjesečnu naknadu u iznosu od 5% od osnovice iz stava 3. ovog člana.

Osnovicu za obračun mjesečne naknade čini zbir dnevnih obračuna svih automata.

Osnovica za dnevni obračun pojedinog automata za igre na sreću utvrđuje se tako da se iznos svih uplata umanjuje za iznos isplaćenih dobitaka igračima, a razlika predstavlja dnevni obračun za pojedini automat za igre na sreću. Automati s više sjedećih mjesta smatraju se jednim automatom i za njih se vodi poseban dnevni obračun.

Naknada iz stava 2. ovog člana plaća se najkasnije do 10-og u mjesecu za prethodni mjesec.

Naknade iz stava 1. ovog člana plaćaju se prilikom podnošenja zahtjeva za izdavanje odobrenja iz člana 105. ovog zakona, odnosno podnošenja zahtjeva za odobravanje instaliranja svakog novog automata za igre na sreću.

E. Ispravak Zakona o igrama na sreću (objavljenog na bosanskom jeziku)

("Službene novine Federacije BiH", broj 60/15)

...

U članu 92. riječi: "iz člana 92. ovog zakona" zamijeniti riječima: "iz člana 91. ovog zakona".

U članu 106. u stavu 1. u trećem redu, riječi: "iz člana 95. stav 1. tačka 2." zamijeniti riječima: "iz člana 94. stav 1. tačka 2.".

U članu 107. u stavu 1. riječi: "iz člana 107. ovog zakona, priređivači iz člana 95. stav 1. tačka 2. ovog zakona" zamijeniti riječima: "iz člana 106. ovog zakona, priređivači iz člana 94. stav 1. tačka 2. ovog zakona"; u stavu 6. u drugom redu riječi: "iz člana 105. ovog zakona," zamijeniti riječima: "iz člana 104. ovog zakona,".

F. Zakon o komunalnim taksama (Prečišćeni tekst)

("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 14/06)

Član 2. stav 1. tačka 3. **Osporena odredba**

Takse se plaćaju za:

3. držanje sredstava za igru (bilijar, automati, fliperi, video igre, pikado, aparati za posebne igre na sreću i sl.),

Član 23.

Tarifni broj 3. **Osporena odredba**

Za držanje, sredstava za igru, plaća se godišnje po jednom komadu, odnosno predmetu i aparatu taksa koja ne može biti veća od:

1. Na bilijar stolove, flipere, automate, pikado i dr. sredstva za igre gdje je dobitak isključivo	800
2. na aparate koji donose novac	2.000

Pod aparatima koji donose novac podrazumijevaju se elektronski ili mehanički aparati koji tokom igre omogućuju igraču dobitak u novcu ili žetonima koji su naplativi u novcu.

Ako se sredstva za igru počnu koristiti u drugom polugodištu, propisana taksa se umanjuje za 50%.

G. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o komunalnim taksama

("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 34/07)

Član 6.

U članu 23. Tarifni broj 3. stav 1. iza riječi "držanje" dodaje se zarez i riječi: "odnosno korištenje" i u tački 1. iza riječi "isključivo" dodaju se riječi: "u određenom broju igara", a stav 3. mijenja se i glasi:

"Taksa za držanje sredstava za igru razrezuje se i plaća unaprijed u godišnjem iznosu za sredstva za igru zatečenu na korištenju taksenog obaveznika na dan 01. januara godine za koju se razrez vrši, srazmjerno periodu korištenja, odnosno periodu držanja, a za sredstva za igru koja su se počela koristiti, odnosno držati, u toku godine u visini koja odgovara srazmjerno vremenu od dana držanja do kraja godine."

Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o komunalnim taksama

("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 31/12)

Član 1.

U Zakonu o komunalnim taksama ("Službene novine Kantona Sarajevo", br.: 14/06 - Prečišćeni tekst, 34/07 i 2/08), u članu 2. tačka 5. briše se.

H. Zakon o komunalnim taksama

("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 8/22)

Član 21.

(Prestanak važenja ranijeg propisa)

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o komunalnim taksama ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 14/06 - Prečišćeni tekst, 34/07, 2/08 - Ispravka, 29/11, 31/12, 36/12 - Ispravka i 28/12).

Član 22.

(Stupanje na snagu)

Ovaj zakon stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Kantona Sarajevo".

I. Odluka o visini komunalnih taksa

("Službene novine Kantona Sarajevo", br.: 7/13 i 2/19)

Član 2. stav 1. tačka c) **Osporena odredba**

Takse se plaćaju za:

- c) držanje, odnosno korištenje sredstava za igru (bilijar, automati, fliperi, video igre, pikado, aparati za posebne igre na sreću i sl.),

Član 5. **Osporena odredba**

Tarifni broj 3.

- (1) Za držanje, odnosno korištenje sredstava za igru, po jednom komadu, odnosno predmetu i aparatu plaća se godišnja taksa na:
 - a) bilijar stolove, flipere, automate, pikado i dr. sredstva za igre gdje je dobitak isključivo u određenom broju igara 800 KM
 - b) aparate koji donose novac 2.000 KM
- (2) Pod aparatima koji donose novac podrazumijevaju se elektronski ili mehanički aparati koji tokom igre omogućuju igraču dobitak u novcu ili žetonima koji su naplativi u novcu.
- (3) Taksa za držanje sredstava za igru razrezuje se i plaća unaprijed u godišnjem iznosu za sredstva za igru zatečena na korištenju taksenog obaveznika na dan 01. januara godine za koju se razrez vrši, srazmjerno periodu korištenja, odnosno periodu držanja, a za sredstva za igru koja su se počela

koristiti, odnosno držati, u toku godine u visini koja odgovara srazmjerno vremenu od dana držanja do kraja godine.

J. Odluka o utvrđivanju kriterija i visine komunalnih taksi na području Opštine Centar Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 17/22)

Član 17.

(Prestanak važenja ranijeg propisa)

Danom stupanja na snagu ove odluke prestaje da važi Odluka o visini komunalnih taksi Opštine Centar Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", br.: 7/13 i 2/19).

Član 19.

(Stupanje na snagu)

Ova odluka stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja na oglasnoj tabli Opštine Centar Sarajevo, a naknadno će biti objavljena u "Službenim novinama Kantona Sarajevo".

5. Sudska praksa Ustavnog suda Federacije

Presude br.: U- 37/19 od 20.11.2020. godine ("Službene novine Federacije BiH", broj 11/21), U-47/19 od 12.3.2024. godine od 24.9.2020. godine ("Službene novine Federacije BiH", broj 78/20) i U-29/22 od 18.4.2023. godine ("Službene novine Federacije BiH", broj 39/23).

6. Činjenično stanje i stav Ustavnog suda Federacije

Nakon razmatranja zahtjeva, dostavljenih odgovora na zahtjev i cjelokupne dokumentacije u spisu ovog predmeta, u svjetlu relevantnog prava i uzimajući u obzir ustavnosudsku praksu ovog suda, utvrđeno je kako slijedi.

U smislu člana IV.C.3.10.(4) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, podnosilac zahtjeva je ovlašten za predočavanje ustavnog pitanja pred Ustavnim sudom Federacije. Riječ je o pitanju, koje se pojavilo kao prethodno pravno pitanje u upravnom sporu koji se vodi pred podnosiocem zahtjeva, o čemu je detaljnije rečeno u tački 3. obrazloženja ove presude.

Odredbom člana 2. tačka 3. osporenog Zakona propisano je da se komunalna taksa, pored ostalog, plaća za držanje sredstava za igru (bilijar, automati, fliperi, video igre, pikado i sl.), i "aparata koji donose novac", a pratećim tarifnim brojem propisana je maksimalna visina te takse i to "godišnje, po jednom komadu, odnosno predmetu i aparatu". Međutim taj tarifni broj 3. kao uostalom i svi ostali tarifni brojevi, nisu sadržani u članu 21. osporenog Zakona kako to pogrešno navodi podnosilac zahtjeva, već su sadržani u njegovom članu 23. Sem toga, član 21. ima samo jedan stav, pa se navodi podnosioca zahtjeva u kojima on parafrazira stavove 1., 2. i 3. evidentno ne mogu odnositi na član 21. već jedino na član 23. koji doista ima tri stava, čija sadržina pritom korespondira sa navodima i argumentacijom podnosioca zahtjeva. Stoga, kada podnosilac, predlažući petit presude, traži da Ustavni sud Federacije oglasi neustavnim osporeni Zakon "u navedenom dijelu", to se, uzimajući u obzir njegove navode i argumentaciju, može odnositi samo na član 2. tačku 3. i član 23. tarifni broj 3. osporenog Zakona, te su u ovoj presudi osporene odredbe tako i označene.

Ustavni sud Federacije je nadalje utvrdio, da su i osporeni Zakon i osporena Odluka prestali da važe stupanjem na snagu novog Zakona o komunalnim taksama ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 8/22), odnosno stupanjem na snagu nove Odluke o utvrđivanju kriterija i visine komunalnih taksi na području Opštine Centar Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 17/22). Uprkos tome, kako se u ovom ustavnosudskom predmetu radi o predočenom ustavnom pitanju, osporene odredbe Zakona i osporene odredbe Odluke i dalje su u ovom predmetu bile relevantne, jer je Ustavni sud Federacije imao odlučiti o njihovoj ustavnosti u vrijeme njihovog važenja.

Dakle odredbom člana 2. tačka 3. osporenog Zakona utvrđena je obaveza plaćanja takse za držanje "sredstava za igru" (bilijar, automati, fliperi, video igre, pikado, i sl.) i "aparata koji donose novac". Visina ove takse ne može biti veća od one utvrđene u članu 23. tarifni broj 3. osporenog Zakona (ovisno o vrsti igara i broju aparata odnosno uređaja), a "razrezuje se i plaća unaprijed u godišnjem iznosu".

Ovakav koncept slijedi i osporena Odluka. Naime članom 2. tačka c) propisano je plaćanje takse za držanje, odnosno korištenje sredstava za igru (bilijar, automati, fliperi, video igre, pikado i sl.) i "aparata koji donose novac", a pratećim tarifnim brojem (član 5. tarifni broj 3.) utvrđena je visina ove takse "po jednom komadu, odnosno predmetu ili aparatu" i to na godišnjem nivou. Propisani su maksimalni iznosi koje u gore pomenutim odredbama dozvoljava osporeni Zakon.

Očigledno je da i osporeni Zakon i osporena Odluka u navedenim odredbama, pod nominacijom takse propisuju periodična (godišnja) novčana davanja odnosno obaveze, a to je ključno obilježje koje se u finansijskoj teoriji pripisuje porezima, a ne taksama. Naprotiv, esencijalno obilježje takse/pristojbe je u finansijskoj teoriji jednokratnost naplate, koja uz to predstavlja naknadu za uslugu koju pružaju nadležni organi vlasti. Dakle ove se parafiskalne namete ne može podvoditi pod nominaciju takse/pristojbe, a pogotovo je bez ikakvog osnova i pojmovno proturječno podvoditi ih još i po pod nominaciju *komunalne* takse.

Ustavni sud Federacije je donio niz odluka u kojima je utvrdio neustavnost ovakvih propisa na opštinskom nivou, uslijed njihove direktne protivnosti ustavnim odredbama člana III.1. b) i c) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine o isključivoj nadležnosti Federacije. Najprije u sferi ekonomske politike, pošto su porezi bazično sredstvo ekonomske politike, ali jednako i u sferi donošenja propisa o finansijama i finansijskim institucijama i sferi fiskalne politike, pa se u tom smislu ovdje upućuje na odgovarajuću argumentaciju u ranijim odlukama ovog suda koje se na to odnose, od kojih su neke navedene u tački 6. ovog obrazloženja. Kada su u pitanju opštinski propisi kojima se propisuju novčana davanja koja imaju karakter poreza, kao što je ovdje slučaj sa osporenom Odlukom, njihova protivnost gore navedenim ustavnim odredbama je neupitna. Opštine, kao jedinice lokalne samouprave jednostavno nemaju ovlaštenje propisivati takva novčana davanja, ma pod kojom nominacijom.

S druge strane, nesporno ustavno ovlaštenje kantona iz člana III.4.1) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, prema kojem oni imaju nadležnost za "finansiranje djelatnosti kantonalne vlasti ili njenih agencija oporezivanjem, zaduživanjem ili drugim sredstvima" je relativno, jer se ne može izdvojiti iz cjelokupnog ekonomsko-političkog konteksta i posmatrati izolovano, već naprotiv, u sklopu jedinstvene fiskalne i ekonomske politike Federacije, koja je u sferi igara na sreću artikulisana Zakonom o igrama na sreću. Kada se ima u vidu karakter tog Zakona, koji je u ovoj oblasti *lex specialis*, kada se ima u vidu šta je sve njime regulisano, kada se imaju u vidu njegova struktura, sistematičnost i obuhvat, posebno u dijelu u kojem se propisuju razne vrste naknada, među kojima i one koje očitno imaju karakter oporezivanja i kada se tome doda i to da je dobit koju ostvaruju priređivači igara na sreću oporezovana Zakonom o porezu na dobit ("Službene novine Federacije BiH", br.: 15/16 i 15/20), može se sa sigurnošću zaključiti da je sa ova dva zakona Federacija "zaokružila" fiskalnu politiku u sferi igara na sreću. Stoga Ustavni sud Federacije smatra da to ne ostavlja prostor za jednostrano i nekoordinirano zakonodavno djelovanje kantonalnih zakonoda-vaca u toj oblasti.

Uz to i u prilog tome Ustavni sud Federacije primjećuje, da su i u osporenom Zakonu i u osporenoj Odluci takse propisane ne samo za držanje i korištenje "predmeta i aparata" namijenjenih za tzv. zabavne igre, kao što su bilijar stolovi, fliperi, automati, pikado i "druga sredstva za igre gdje je dobitak isključivo u

određenom broju igara" (član 23. tarifni broj 3. tačka 1. osporenog Zakona, odnosno član 5. tarifni broj 3. tačka a) osporene Odluke), već i za držanje i korištenje "aparata koji donose novac" (član 23. tarifni broj 3. tačka 2. osporenog Zakona, odnosno član 5. tarifni broj 3. tačka b) osporene Odluke).

U ovom drugom slučaju se naime radi o kategoriji "igara na sreću", a to znači da su i donosilac osporenog Zakona i donosilac osporene Odluke ušli u domen regulacije Zakona o igrama na sreću kojim je ova materija cjelovito uređena na području Federacije Bosne i Hercegovine. To što ovaj Zakon koristi izraz "igre na sreću" i "priređivanje igara na sreću", a osporeni Zakon i osporena Odluka propisuju komunalnu taksu "za držanje i korištenje aparata koji donose novac", samo je terminološka, ali ne i kategorijalna, odnosno pojmovna razlika. Jer, igre na sreću mogu "priređivati" oni subjekti koji su vlasnici ili posjednici "aparata koji donose novac", što znači da i Zakon o igrama na sreću i osporeni akti u ovom ustavnosudskom predmetu zapravo imaju iste adresate, a to su pravna lica koja na osnovu Zakona o igrama na sreću i odobrenja Federalnog ministarstva finansija/Federalnog ministarstva finansija, imaju pravo priređivati igre na sreću.

Prema tome, ne samo da su donosioci osporenog Zakona i osporene Odluke donijeli propise koji, zbog prekoračenja ovlaštenja nisu u skladu sa Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine kako je to gore već istaknuto, već su donoseći takve propise ušli u regulativnu sferu federalnog Zakona o igrama na sreću, prema kojem je priređivanje igara na sreću isključivo pravo Federacije Bosne i Hercegovine.

Ovakav stav se dakako odnosi i na opštinske propise, *in concreto* na osporenu Odluku. Naime odredbama člana 37. stav 1. tačka a) alineja druga Zakona o principima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine, propisano je da jedinicama lokalne samouprave pripadaju vlastiti prihodi od lokalnih taksi i naknada čije iznose utvrđuje opštinsko vijeće u skladu sa zakonom. Ali propisivanje vrste i visine komunalne takse od strane jedinica lokalne samouprave moralo bi pritom biti u skladu sa zakonom koji je donesen na državnom ili federalnom nivou, kojim su utvrđeni parametri za utvrđivanje vrste i visine komunalne takse i koji ovlašćuje jedinice lokalne samouprave da na osnovu tih parametara utvrđuju vrste i visinu komunalne takse. Jedino na taj način moguće je uspostaviti sistem naplate taksi koji neće biti proizvoljan i koji neće imati parafiskalni karakter.

Iz svega navedenog, odlučeno je kao u izreci ove presude.

Ovu presudu Ustavni sud Federacije donio je u sastavu: Aleksandra Martinović, predsjednica Suda, Vesna Budimir, Mirjana Čučković, Mirko Milićević, prof. dr. Edin Muminović, Branimir Orašanin, dr. sc. Kata Senjak, Ajša Sofić i mr. sc. Alen Taletović, sudije Suda.

Broj U-61/23	Predsjednica
18. februara 2025. godine	Ustavnog suda Federacije
Sarajevo	Bosne i Hercegovine
	Aleksandra Martinović, s. r.

Ustavni sud Federacije Bosne i Hercegovine, odlučujući po predloženom ustavnom pitanju Kantonalnog suda u Sarajevu u svezi s utvrđivanjem ustavnosti članka 2. tačka 3. i "članka 21. Tarifni broj 3." Zakona o komunalnim pristojbama, te članka 2. tačka c) i članka 5. Tarifni broj 3. Odluke o visini komunalnih pristojbi, na temelju članka IV.C.3.10. (4) i članka IV.C.3.11. Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, na sjednici Suda bez javne rasprave održanoj dana 18.2.2025. godine, donio je

PRESUDU

Utvrđuje se da članak 2. tačka 3. i članak 23. Tarifni broj 3. Zakona o komunalnim pristojbama ("Službene novine Kantona Sarajevo", br. 14/06 - Prečišćeni tekst, 34/07, 2/08, 31/12, 36/12 i

28/18), u vrijeme važenja nisu bili sukladni sa Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine.

Utvrđuje se da članak 2. tačka c) i članak 5. Tarifni broj 3. Odluke o visini komunalnih pristojbi ("Službene novine Kantona Sarajevo", br. 7/13 i 2/19), u vrijeme važenja nisu bili sukladni sa Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine.

Presudu objaviti u "Službenim novinama Federacije BiH" i "Službenim novinama Kantona Sarajevo".

Objašnjenje

1. Podnositelj zahtjeva i predmet zahtjeva

Kantonalni sud u Sarajevu (u daljnjem tekstu: podnositelj zahtjeva) dana 20.12.2023. godine predočio je Ustavnom sudu Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ustavni sud Federacije), ustavno pitanje u svezi s utvrđivanjem ustavnosti članka 2. tačka 3. i članka 21. Tarifni broj 3. Zakona o komunalnim pristojbama (u daljnjem tekstu: osporene odredbe Zakona, odnosno osporeni Zakon) i članka 2. tačka c) i članka 5. Tarifni broj 3. Odluke o visini komunalnih pristojbi (u daljnjem tekstu: osporene odredbe Odluke, odnosno osporena Odluka).

U smislu članka IV.C.3.10.(4) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, podnositelj zahtjeva je osoba ovlaštena za predočavanje ustavnog pitanja Ustavnom sudu Federacije.

2. Stranke u postupku

Sukladno s člankom 39. stavak 2. Zakona o postupku pred Ustavnim sudom Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 6/95 i 37/03), stranke u ovom ustavnosudbenom predmetu su: podnositelj zahtjeva, potom "AMONIQ" d.o.o. Zenica i Federalno ministarstvo finansija/Federalno ministarstvo finansija kao stranke u sudbenom postupku pred podnositeljem zahtjeva, te Skupština Kantona Sarajevo i Općinsko vijeće Centar, kao donositelji osporenih općih akata.

3. Bitni navodi zahtjeva

Prema navodima zahtjeva, pred podnositeljem zahtjeva je u tijeku upravni spor broj 09 0 U 045485 23 U, pokrenut po tužbi "AMONIQ" d.o.o. Zenica, protiv Rješenja tuženog Federalnog ministarstva finansija/Federalnog ministarstva finansija, broj 03-15-1103/18 (OP) od 29.9.2023. godine u upravnoj stvari ponovnog razreza komunalne pristojbe za držanje sredstava (aparata, uređaja i opreme) za igre na sreću za 2011., 2012. i 2013. godinu, u ukupnom iznosu od 189.000,00 KM.

U tijeku postupka u predmetnom upravnom sporu, kako navodi podnositelj zahtjeva, punomoćnik tužitelja predložio je da se pred Ustavnim sudom Federacije "pokrene postupak za ocjenu ustavnosti" u kojem bi se utvrdilo da li su osporene odredbe Zakona i osporene odredbe Odluke u suglasnosti sa Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine. Taj prijedlog, kako je u zahtjevu navedeno, podnositelj "smatra utemeljenim, cijeneći da postoji mogućnost" da osporene odredbe Zakona i osporene odredbe Odluke nisu suglasne sa Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine.

Podnositelj zahtjeva ukazuje na to da je u tarifnim odredbama osporenog Zakona propisano da se komunalna pristojba plaća za "držanje odnosno korištenje" sredstava za igre na sreću i to na godišnjoj razini, po komadu sredstva, odnosno uređaja ili aparata. Istovremeno, navodi da i osporena Odluka sadržava iste odredbe, kojim se razrađuju odredbe osporenog Zakona i da se istom također utvrđuje obveza plaćanja komunalne pristojbe za držanje odnosno korištenje sredstava za igru po komadu, a da se razrezivanje i plaćanje vrši jednom godišnje. S tim u svezi ističe da je u sličnim predmetima Ustavni sud Federacije već odlučivao svojim presudama br. U-22/19 od 24.9.2020. godine ("Službene novine Federacije BiH", broj 78/20), U-47/19 od 24.9.2020. godine ("Službene novine Federacije BiH", broj 78/20), U-29/22 od 18.4.2023. godine ("Službene novine Federacije BiH", broj 39/23) i drugim. Pozivajući se na navedene presude ističe, da je